

§ 106

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vs. lakipalvelut yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 06.06.2018 102 § (Puistola)

HEL 2018-001372 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vs. lakipalvelut yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 06.06.2018 102 § tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vs. lakipalvelut yksikön päällikkö on päätöksellään 06.06.2018 102 § hylännyt Puistolassa 18.1.2018 tapahtuneeseen liukastumiseen liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen.

Esitetyt vaatimukset ja niiden perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan vaatimuksensa vahingonkorvauksesta Puikkotiellä tapahtuneeseen liukastumisvahinkoon liittyen. Vahingonkorvaushakemuksen ja oikaisuvaatimuksen mukaan vahinko on aiheutunut kaupungin talvikunnossapitotoimien laiminlyönnistä. Oikaisuvaatimuksessaan hakija on esittänyt uuden perusteen. Kaupungin laiminlyönti on koskenut myös kadun rakenteellista kunnossapitoa. Katupäällysteen pinta ei ole ollut tasainen, vaan siinä on ollut painauma.

Hakija on 18.1.2018 kello 7.45 kävellyt kohti Puistolan asemaa ajoradan vasemmassa reunassa Puikkotietä pitkin, tieliikennelain mukaisesti. Puikkotie 1:n kohdalla ajoradassa on painauma, johon keräytyy toistuvasti lammikko. Kyseistä painaumaa ei ole tasoitettu kadun päällysteen korjausten yhteydessä, toisin kuin muut painaumat. Painaumaan kertynyt lammikko on jäänyt 10.1.2018 alkaneen pakkasjakson aikana. Liukastumispaikka on ollut ko. lammikko, mikä on ollut vastasataneen lumen peitossa eikä siten nähtävissä. Vastasatanut lumi on myö-
tävaikuttanut vahingon syntymiseen.

Hakijan esittämien säätietojen mukaan on lämpötila ollut pakkasen puolella tapahtumapäivänä ja sitä edeltävät 8 päivää. Lumensyvyys vahinkopaikalla on vahinkopäivänä ollut 8-9 cm. Relevantti mittauspiste Puistolan sääolosuhteisiin on Malmin lentokentän ja Helsinki-Vantaan Ilmatieteen laitoksen ylläpitämät mittauspisteet, joita ei kuitenkaan ole selvitetty ratkaistaessa oikaisuvaatimuksen kohteena olevaa päätöstä. Puikkotie on hiekoitettu edellisen kerran 27.12.2017, kolme viikkoa en-

26.02.2019

nen vahinkoa. Hakijan mukaan ei asianmukaista liukkaudentorjuntaa ole hoidettu hiekoittamalla jalankulkureitti riittävän ajoissa. Kunnossapitopiirin toimenpideaika on alkanut 10.1.2018, jolloin lämpötila on pysyvästi laskenut pakkasen puolelle.

Hakijan mukaan kaupunki ei ole tiedottanut Puikkotien asukkaille siitä, että katua talvikunnossapidettäisiin vain osittain, taikka että kadulla tai kadun osalla ei torjuttaisi liukkautta, jotta sitä voidaan käyttää kelkalla kulkemiseen.

Hakija vaatii kaupungilta vahingonkorvausta niistä työmatkatapaturmaan liittyvistä kuluista, joita valtiokonttori ei ole korvannut, yhteensä 2540 euroa, koostuen hakijan puolison ansionmenetyksestä 320 euroa, henkilövahinkoasiain neuvottelusuositusten mukaisesti kivusta ja särsytystä ja liikuntahaitasta 1500 euroa sekä hakijalle aiheutuneista tapaturman selvittelystä aiheutuneista kuluista 720 euroa.

Saadut selvitykset

Kunnossapitopiiriltä saadun selvityksen mukaan on 18.1.2018 kello 7.45 ollut poutakeli ja pakkasta noin -2°C. Yöllä on satanut lunta noin 5 cm. Säätila ei ole aiheuttanut tuntuvaa liukkauden lisääntymistä kyseisenä päivänä. Puikkotie on luokiteltu III-luokan ajoradaksi, jolloin aurauksen lähtökynnys on 7 cm. Kunnossapitopiiri on havainnut liukkautta 19.1.2018, jolloin Puikkotie on samana päivänä hiekoitettu kello 14.00. Puikkotie on edellisen kerran hiekoitettu 27.12.2017.

Ilmatieteen laitoksen Helsinki-Vantaan lentoaseman mittauspisteen säähavaintotietojen mukaan on 27.12.2017, jolloin edellinen hiekoitus on tehty, ilman keskimääräinen lämpötila ollut + 2.1°C, ja lumensyvyys ollut 0 cm. Lumensyvyys on seuraavan kerran noussut 0 cm:stä 16 cm:iin 18.1.2018. Lumenmäärä on siten lisääntynyt 16 cm vahinkopäivänä, jolloin sademäärä on ollut 3.6 mm. Vahinkoa edeltävän päivän sademäärä on ollut 5.2 mm, mitä ennen ei ole juuri esiintynyt sateita kuin vuodenvaihteen loppu- ja alkupuolella. Nämä aikaisemmat sademäärät eivät ole juuri vaikuttaneet lumikertymän syvyyteen.

Ilmatieteen laitoksen Helsinki-Malmin mittausasemalla tehdyissä mittauksissa on lämpötila vahinkopäivänä vaihdellut - 2,7 ja -5,2 °C välillä. Lämpötila on pysytellyt pakkasen puolella 10.1.2018 alkaen 24.1.2018 saakka.

Ilmatieteen laitoksen ilmastopalvelusta saatujen tietojen perusteella on Helsinki- Vantaan lentoaseman mittauspisteellä tehtyjen havaintojen mukaan 17.1.2018 alkanut sataa kevyttä pakkaslunta, jolloin lumensyvyys on kello 13-14 välillä noussut siten, että lumensyvyys on ollut 2-4 cm, ja kello 16.40 ja 18.40 välillä edelleen siten, että lumensyvyys on

ollut 13-14 cm. Kevyttä pakkaslunta on satanut 18.1.2018 saakka noin kello 14-15 asti.

Perustelut

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta velvoittaa kaupungin pitämään kadun liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa.

Kadun kunnossapito käsittää myös ne toimenpiteet, jotka ovat talvella tarpeellisia kadun pysyttämiseksi edellä todetun mukaisessa kunnossa, kuten lumen ja jään poistamisen, kadun pinnan pitämisen tasaisena ja liukkauden torjumisen sekä liukkauden torjumiseen käytetyn kiviaineksen poistamisen.

Puikkotie on katutyypiltään ajorata, ja ylläpitoluokituksestaan III-luokan ajorata. Puikkotien reunassa ei ole erillistä jalkakäytävää. Näin ollen on ajoradan toisen reunan liukkaudentorjunta hoidettava saman ylläpitoluokan (III) kevyen liikenteen väylän vaatimusten mukaisesti.

Tonttikadun ja vähäliikenteisen kevyen liikenteen väylän (III-luokan väylä) liukkaus torjutaan III- luokan väyliltä I ja II luokan väyliä jälkeen. Toimenpideaika alkaa siitä, kun säätilassa tapahtunut muutos aiheuttaa liukkauden tuntuvan lisääntymisen. III luokan väyliltä poistetaan liikennettä haittaava lumi, sohjo ja jää niin, että riittävä kulkukelpoisuus säilyy. Aurauksen lähtökynnys on 5 cm lunta. Toimenpideaika on 8 tuntia kuitenkin niin, että kello 13.00 ja 04.00 välillä laskeutunut lumisade aurataan viimeistään seuraavana päivänä kello 12.00 mennessä.

III- luokan väylän päällysteessä sallitaan vaurioita kohtuullisin määrin, mutta ne eivät saa aiheuttaa vaaratilanteita. Kadun kunnossapito käsittää muun muassa katurakenteiden kunnossapidon, kuten rikkoutuneen päällysteen korjaamisen tai uudelleen päällystämisen.

Kadun kunnossapitovelvollinen voi vapautua vahingonkorvausvastuustaan, jos hän voi osoittaa, että liukkaudentorjunta on hoidettu asianmukaisesti tai että vallinneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut ylivoimaista.

Ilmatieteen laitoksen ilmastopalvelusta saatujen tietojen perusteella on lumentulo alkanut vahinkoa edeltäneenä päivänä ja jatkunut aina vahinkopäivän keskipäivään saakka. Kyseessä on ollut taukoamaton lumisade, mistä on seurannut lumimäärään nopea kasvu. Jatkuva lumisade on olosuhde, joka saattaa tehdä kunnossapitotoimet hyödyttömiksi. Oikeuskäytännössä on katsottu, ettei hiekoittaminen ole tarpeellista

26.02.2019

silloin, jos se on hyödytöntä, kuten silloin, jos hiekka uppoaisi lumen alle niin, ettei liukkaus vähenisi (KKO 1968 II 98).

Vakuutuslautakunta on ratkaisuihissaan katsonut, että vaikka jatkuva lumisade ja väylien auraaminen mitätöi lumisateen aikana hiekoituksen tehon, kevyen liikenteen väylien pitää kuitenkin olla asianmukaisesti hiekoitettuja ennen lumisateen alkamista (VKL 809/09).

Kunnossapitopiiriltä saadussa selvityksessä on todettu, että vahinkopaikan alue kuuluu talvikunnossapidettävään alueeseen. Kunnossapitopiiriltä saadun selvityksen mukaan on vahinkopaikka viimeksi hiekoitettu 27.12.2017. Tämän jälkeen on liukkautta havaittu seuraavan keran vahinkotapahtuman jälkeisenä päivänä 19.1.2018.

Huomioon ottaen asiassa saatu selvitys ja Ilmatieteen laitoksen Helsinki-Vantaan lentoaseman mittauspisteessä tehdyt säähavainnot, voidaan pitää epätodennäköisenä, että vahinkopaikan uudelleen hiekoitus ennen 17.1.2018 alkanutta lumisadetta olisi ollut tarpeellista. Asiassa saatujen selvitysten perusteella on katsottava, että vallinneen säätilan edellyttämä liukkauden esto on asianmukaisesti hoidettu vahinkopaikalla vahingon tapahtuma-aikana.

Ilmatieteen laitoksen Helsinki-Vantaan lentoaseman mittauspisteen lumensyvyyttä koskevien mittaushavaintojen nojalla voidaan katsoa, että vahinkopaikan aurauskynnys on ylittynyt vahinkoa edeltävänä päivänä 17.1.2018 kello 16.40 jälkeen.

Huomioon ottaen III- luokan väylälle asetetut toimenpideaajat, on toimenpide-aika auraukselle päättynyt 18.1.2018 kello 12.00. Vahinkopaikan aurausta ei ole laiminlyöty vahingon tapahtuma-aikana 18.1.2018 kello 07.45. Helsingin kaupungin soveltamat talvihoidon normit eivät edellytä kunnossapitotoimiin ryhtymistä yksinomaan lämpötilavaihteluiden perusteella, toisin kuin hakija on oikaisuvaatimuksessaan esittänyt. Näin ollen ei hakijan esittämä 10.1.2018 päivän lämpötilavaihtelu ole perustanut toimenpideaikaa kunnossapitotoimille. Laiminlyöntiä ei tältä-kään osalta ole todettavissa.

Katupäällysteiden laatuvaatimuksista mittayksiköissä (cm) ei ole olemassa kaupunkia sitovaa lakia tai normia. Kadunpitäjänä kunta määrittelee yleisen katujen kunnossapidon palvelutason ja siihen liittyvät laatuvaatimukset. Kaupunki on antanut sanalliset määreet laatuvaatimusten tulkinnalle hoitoluokitusten kuvauksissa. Vahinkopaikan liikenteen tarpeiden edellyttämä tyydyttävä kunto säilyy, mikäli päällysteessä on vaurioita kohtuullisin määrin, mutta ne eivät aiheuta vaaratilanteita. Hakija on oikaisuvaatimuksessaan tuonut esiin aikaisemmat, Puikkotietä koskeneet katurakenteiden kunnossapitotyöt. Se, ettei kyseistä hakijan mainitsemaa painaunmaa ole aikaisemmin korjattu, saattaa hyvin johtua

26.02.2019

siitä, ettei painauma ole pidetty vaaraa aiheuttavana olosuhteena väylällä liikkuvalla liikenteelle. Yleisen tietämyksen mukaan ei pelkkä painauma asfaltoidussa katupäällysteessä aiheuta konkreettisia vaaratilanteita.

Hakija on kertonut, että vastasatanut lumi on myötävaikuttanut vahingon syntyyn. Kaupungin soveltamien talvihoitonnormien mukaan ei vastasatanutta irtolunta hiekoiteta. Liukkauden torjuntaa ei myöskään ole mahdollista toteuttaa siten, että kadut eivät koskaan olisi liukkaat. Tämä on myös todettu oikeuskäytännössä (KKO:1998:147). Hiekoituksella ei aina voida täysin estää jään aiheuttamaa liukkautta siinäkin tapauksessa, että kunnossapito on ollut asianmukaisella ja kunnossapitolain edellyttämällä tasolla (FINE-001397). Aina on jokin kohta, johon on mahdollista liukastua.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kadun kunnossapitäjän on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn.

Tässä tapauksessa saatujen selvitysten nojalla ei ole syytä katsoa, että Helsingin kaupunki olisi laiminlyönyt kunnossapitovelvollisuutensa. Näin ollen on katsottava, että Helsingin kaupunki ei ole vastuussa aiheutuneesta vahingosta eikä siten ole asiassa korvausvelvollinen. Toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vs. lakipalvelut yksikön päällikön päätöstä ei tässä tapauksessa ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §

Loppupäätös

Helsingin kaupunki ei ole vastuussa aiheutuneesta vahingosta vahingonkorvauslain nojalla.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että vs. lakipalvelut-yksikön päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Liisa Mäkelä, lakimies, puhelin: 310 22093
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

26.02.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi kirjeitse 07.06.2018. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 19.06.2018 eli säädetyssä määräajassa.

Oikaisuvaatimus ja muut asiakirjat ovat olleet nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Liisa Mäkelä, lakimies, puhelin: 310 22093
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuk-

26.02.2019

Asia/27

sen johdosta annettu päätös
Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Yksikön
päällikkö 06.06.2018 § 102

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Sörnäistenkatu 1
Helsinki 10
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI06 8000 1200 0626 37

Alv.nro

FI02012566